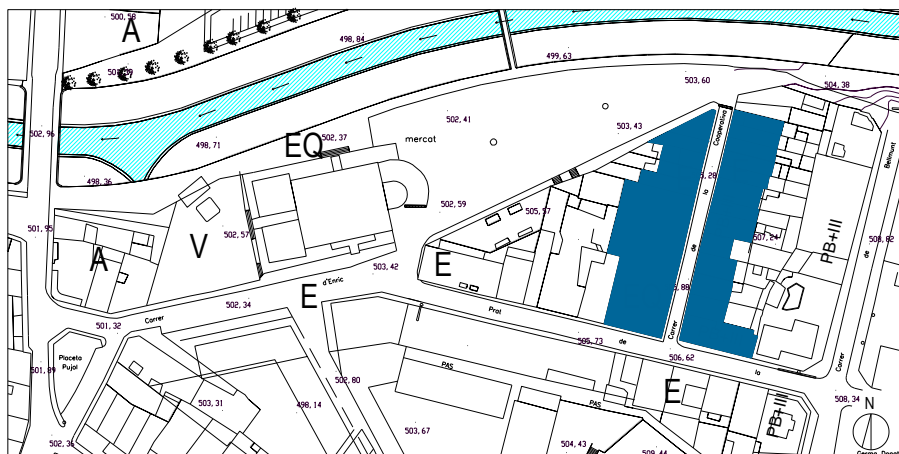

RP

DENOMINACIÓ :	Carrer de la Cooperativa, tot excepte núm. 2
Altres denominacions:	Carrer de Sant Fortià; carrer 14 d'Abril
SITUACIÓ :	Carrer situat al centre urbà, al nord del casc històric i prop de la ribera esquerra del riu, que surt perpendicular del carrer de Prat de la Riba.
DATA DE CONSTRUCCIÓ :	S'inicia a la dècada de 1920
AUTOR :	Ramon Codinachs, contractista.
PROMOTOR :	Fortià Pujol Codinachs.
TIPOLOGIA :	Carrer residencial projectat al 1920 com a conseqüència del creixement industrial.
CONTEXT :	Zona propera a la riba del riu, antigament industrial, lligada al Ges.
RÈGIM URBANÍSTIC :	
Planejament Vigent:	Revisió del Pla General d'Ordenació Urbana de Torelló. Desembre 1999.
Classificació:	Sòl Urbà
Qualificació:	Illes de Pati Interior (Zona E)
Qualificació vial:	Xarxa Viària Local
Afectació:	12,5 m (PB + 3PP) d'alçària reguladora (tots els edificis estan afectats)
RÈGIM JURÍDIC :	
Titularitat:	
Condicions / servituds:	
PLÀNOL DE SITUACIÓ.	Escala 1/2500

RP

DESCRIPCIÓ :

Carrer projectat al segle XIX, durant el creixement lligat al desenvolupament industrial d'aquesta zona.

El seu traçat és totalment rectilini, i de dimensions petites i acotades. Es desenvolupa de sud a nord, impulsat per la façana lateral de la cooperativa "la Moral", amb una amplada de façana a façana de 6 metres i al llarg de 80 metres, fins a desembocar a la riba esquerra del riu Ges.

Ocupat per edificis d'habitatges, majoritàriament unifamiliars, entre mitgeres i de planta baixa i un pis o dos. La façana est fou parcel·lada i projectada de forma unitària durant els anys 1920. En resten els núm. 4, 6 i 8, que segueixen un estil noucentista popular semblant al que podem trobar al barri de l'estació; es conserven de planta baixa, exceptuant el núm. 6 on s'afegí un pis. Altres presenten una disposició més clàssica, destacant sobretot el núm. 14, que segueix un tractament decoratiu neoclàssic. Al seu costat, núm. 12, l'edifici és reformat, però conserva una fornícula dedicada a sant Fortià, amb un tancament de fusta i vidre.

A la façana oest pren molta presència els laterals de la cooperativa. En un dels seus annexos posteriors, corresponent al número 3 del carrer, hi ha una font en arc de mig punt i aplacada d'una rajola ceràmica que forma una garlanda a tot el volt. Està datada del 1936.

EVOLUCIÓ D'USOS:

Original: Residencial.
Actual: Residencial.

ESTAT DE CONSERVACIÓ: Regular. Conserva alguns edificis de principis del segle XX, la majoria, però, han sofert reformes.

VALORACIÓ:

Exemple de carrer amb una certa unitat entre els seus elements; tot i les reformes que ha sofert en les seves edificacions, manté un aspecte unitari pel què fa al tractament de façanes i cornises, i per la parcel·lació original.

DADES HISTÒRIQUES:

El carrer de la Cooperativa va néixer a principi de la dècada de 1920. Per aquelles dates, Fortià i Joan Pujol Codinachs havien fet una partició de béns. La finca del Tint havia estat partida en dues parts. El camí de ferradura que anava des del mas Damians fins al carrer del Carme feia de partició dels terrenys dels dos germans.

Fortià era propietari dels terrenys de la banda dreta del futur carrer d'Enric Prat de la Riba. A partir de 1923 trobem la sol·licitud per tal de començar a edificar als dos nous carrers.

Uns anys més tard, 1934, s'edificava la Cooperativa *La Moral* a la cantonada amb el carrer de Sant Fortià. El nom del nou carrer va assignar-se en honor al propietari i urbanitzador, Fortià Pujol.

RP

Les cases construïdes eren senzilles però fetes amb el gust noucentista de l'època. Eren de planta baixa i golfes. El constructor que més cases va edificar fou Ramon Codinachs, fundador d'una nissaga de constructors ben present a la vila. Algunes llicències eren idèntiques, es feien servir els mateixos projectes per bastir més d'una casa. Les cases del costat alt, orientades a llevant, eren més nombroses, tenien uns graons per vèncer el pendent del terreny.

El carrer comptà amb una fornícula dedicada a sant Fortià, ubicada al número 12, i una font al número 3, datada de 1936.

Durant el temps de la Segona República i durant la Guerra Civil (1931-1939), el nom del carrer es canvià amb l'argument que hi havia la plaça de Sant Fortià. Es va decidir posar-li el nom de carrer de 14 d'Abril.

Després de la Guerra, el carrer tornà a dir-se de Sant Fortià fins que, des de finals de la dècada de 1970, recuperà el nom de Cooperativa.

Les cases més ben conservades corresponen als números 4, 8, 12 i 14.

BIBLIOGRAFIA:

Gràfica:

- AJUNTAMENT DE TORELLÓ, *Revisió del Pla General d'Ordenació Urbana*. Estructura i Usos del Sòl Urbà i Urbanitzable, E. 1:4.000. Torelló 1999.

- AMT, Llicències d'Obres

Escrita:

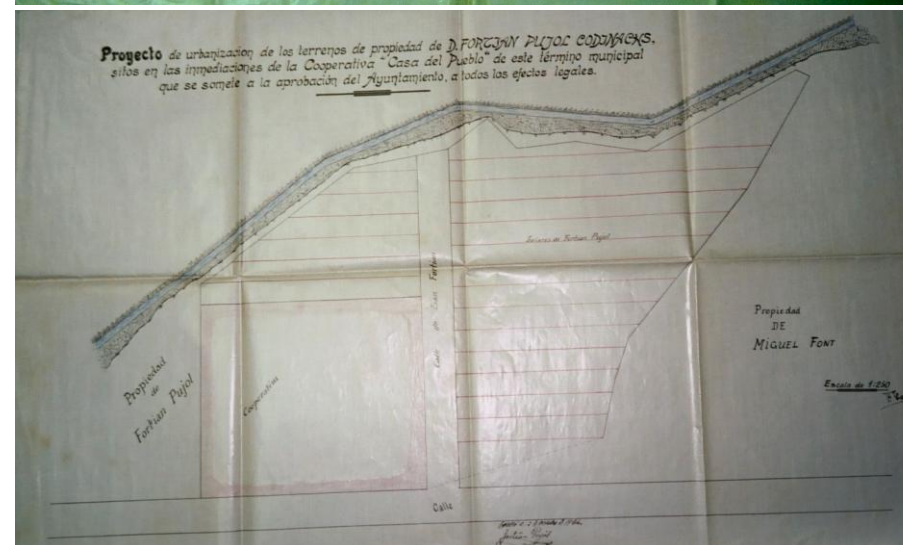
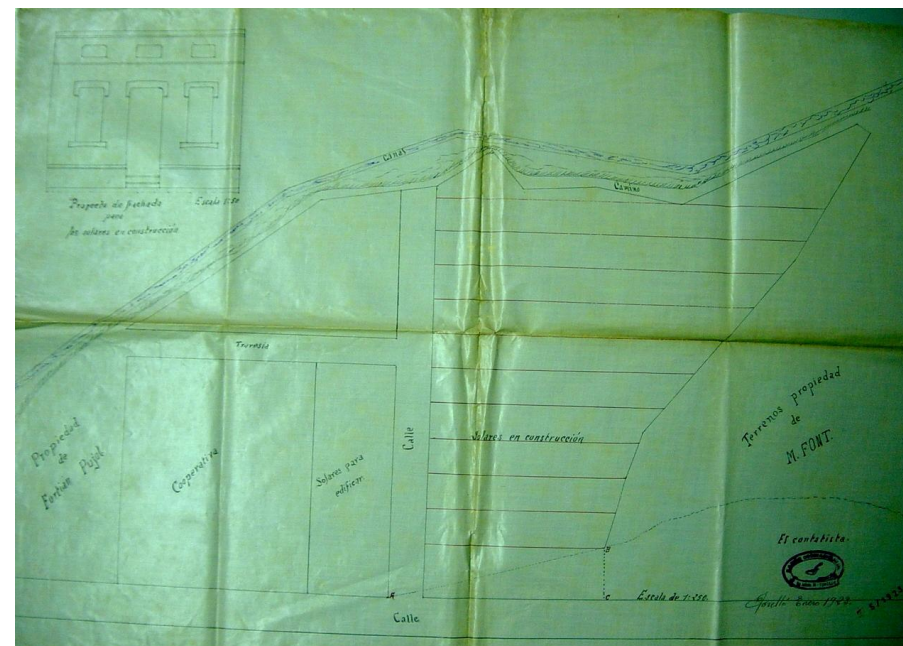
- SOLÀ I MORETA, FORTIÀ, *Història de Torelló*. 2 vol. 1947-1948.

- AMT, llicències, registre, urbanisme.

GRAU DE PROTECCIÓ :

CAP. És podrà intervenir en els edificis d'acord amb el que preveu la normativa de la Revisió del Pla General d'Ordenació urbanístic de Torelló, d'acord amb els paràmetres de la zona "A" CONJUNTS HISTÒRICS

Abans de realitzar obres de moviments de terres, terraplenats o enderrocs s'haurà de comunicar a l'Ajuntament per concretar el control arqueològic o paleontològic si s'escau.

núm. d'ordre

RP

126